

Sygn. akt III KZ 76/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 15 grudnia 2015 r.,

w sprawie **A. B.**

zażalenia skazanego na zarządzenie Zastępcy Przewodniczącego Wydziału II Karnego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 października 2015 r., sygn. akt II AKo 202/15, o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania, zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 czerwca 2015 r., sygn. akt V Kzw 344/15, utrzymującym postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 7 maja 2015 r., sygn. akt XI Ko 1989/15, zmieniające postanowienie tegoż Sądu z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt XI Ko 1328/15 o rozłożeniu grzywny na raty na podstawie art. 437 § 1 kpk

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

W dniu 17 sierpnia 2015 r. A.B. wystąpił z osobistym wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 czerwca 2015 r., sygn. akt V Kzw 344/15, utrzymującym postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk – Południe w Gdańsku z dnia 7 maja 2015 r. sygn. akt XI Ko 1989/15, zmieniające postanowienie tegoż Sądu z dnia 9 kwietnia 2015 r., sygn. akt XI Ko 1328/15 o rozłożeniu grzywny na raty.

W dniu 6 października 2015 r. zarządzeniem Zastępcy Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, odmówiono na podstawie art.

429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k.w. przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, wobec stwierdzenia, że jest on niedopuszczalny z mocy ustawy, z uwagi na rodzaj orzeczenia objętego tym wnioskiem i ewentualną możliwość jego wzruszenia w trybie art. 24 k.k.w. Odpis zarządzenia doręczono osobiście A. B. w dniu 12 października 2015 r. (k. 15). Natomiast w dniu 21 października 2015 r. w ustawowym terminie wpłynęło zażalenie na to zarządzenie. Skarżący zwrócił się o uchylenie zaskarżonego zarządzenia w całości wobec naruszenia art. 429 § 1 k.p.k., art. 545 § 1 k.p.k., art. 1 § 2 k.k.w., art. 24 § 1 k.k.w., a zwłaszcza błędnego odczytania wzajemnej relacji art. 24 § 1 k.k.w. do art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie A. B. nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem w zaskarżonym zarządzeniu nie naruszono przepisów prawa procesowego i wykonawczego wskazanych w środku odwoławczym. W szczególności wadliwy w sensie prawnym jest wywód zażalenia dotyczący relacji między przepisami regulującymi podstawy i tryb wznowienia postępowania w KPK oraz art. 24 § 1 k.k.w., w zakresie możliwości wzruszania prawomocnych orzeczeń sądowych dotyczących sposobu wykonywania kary.

Na wstępie należy zauważyć, że przedmiotem wznowienia postępowania w trybie przepisów rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego mogą być tylko prawomocne orzeczenia kończące postępowanie sądowe.

Odnosząc się do realiów sprawy, której przedmiotem jest postanowienie Sądu Okręgowego utrzymujące w mocy postanowienie Sądu Rejonowego zmieniające w oparciu o przepis art. 24 § 1 i 2 k.k.w. pierwotne postanowienie o rozłożeniu grzywny na raty, na korzyść skazanego, należy stwierdzić, że uprawniony sędzia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku słusznie odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonych wydaniem tegoż postanowienia, wskazując na brak podstawy normatywnej tego wniosku.

Możliwość wznowienia postępowania co do kwestii rozłożenia grzywny na raty i odwołania tego rozłożenia znajduje swoją normatywną podstawę przede wszystkim w treści art. 24 k.k.w. Przepis ten w § 1 daje sądowi możliwość zmiany lub uchylenia poprzedniego postanowienia, jeżeli ujawnią się nowe lub poprzednio

nie znane okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia, stanowiąc szczególną podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w postępowaniu wykonawczym. W odniesieniu do postanowień o rozłożeniu grzywny na raty najczęściej jest on stosowany gdy dochodzi do zmiany możliwości płatniczych skazanego w okresie wykonywania kary grzywny i może skutkować zmianą poprzedniego postanowienia zarówno na korzyść - przez zmniejszenie wysokości rat jaki i na niekorzyść - przez zwiększenie wysokości rat (zob. K. Postulski - glosa do postanowienia SN z dnia 8 października 2014 r., III KZ 62/14 dot. odwołania rozłożenia grzywny na raty). Natomiast przepis ten nie znajduje zastosowania w przypadku ujawnienia się w orzeczeniu wykonawczym błędu sądu natury prawnej (zob. postanowienie SN z dnia 29 września 2010 r., IV KK 255/10, Biul.PK 2010/6/41). Z oczywistych względów do wznowienia tego rodzaju postępowań nie stosuje się przepisów art. 540 a k.p.k. i 540 b k.p.k., albowiem dotyczą one orzeczeń wydawanych w postępowaniach rozstrzygających o kwestii odpowiedzialności karnej oskarżonego (zob. też postanowienie SN z dnia 28 listopada 2013 r., IV KO 75/13, LEX nr 1396786).

Trzeba podzielić pogląd wyrażony w zaskarżonym zarządzeniu, że przepis art. 24 k.k.w. zachowuje pierwszeństwo w stosunku do instytucji wznowienia postępowania przewidzianej w KPK, gdy idzie o przesłankę *propter nova*. Natomiast, gdy w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, albo kiedy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą przepisu prawnego, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie oraz gdy potrzeba taka wynika z rozstrzygnięcia organu międzynarodowego działającego na mocy umowy międzynarodowej ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską, albo gdy ujawni się któraś z bezwzględnych przyczyn odwoławczych, również w postępowaniu wykonawczym podstaw wznowienia postępowania należy poszukiwać w dyspozycji art. 540 § 1 pkt 1, § 2 i § 3, a także art. 542 § 3 k.p.k.

Należy podkreślić, że w zażaleniu skarżący nie wskazuje, aby w sprawie wystąpiły przytoczone wyżej przesłanki wznowienia postępowania przewidziane w KPK. W konsekwencji zarówno treść osobistego wniosku skazanego o wznowienie postępowania, jak też argumenty zażalenia pozwalają twierdzić, że w

analizowanym przypadku wniosek ten jest prawnie niedopuszczalny, skoro ewentualna weryfikacja, objętego nim postanowienia na korzyść w oparciu o przesłankę *propter nova*, którą jako podstawę wznowieniową przewiduje art. 24 k.k.w., jest możliwa w każdym czasie, zarówno na uzasadniony wniosek strony jak i z urzędu. Warto przypomnieć, że przesłanka ta występuje również w treści art. 50 § 1 k.k.w. zawierającego podstawy odwołania rozłożenia grzywny na raty. Ten kontekst normatywny wskazuje, że co do zasady nie można uznać postanowień o rozłożeniu grzywny na raty za powodujące trwałe przekształcenie sposobu lub trybu wykonywania kary lub innego środka, a zatem za kończące postępowanie sądowe w tym przedmiocie (zob. też postanowienie SN z dnia 3 września 2015 r., V KO 43/15, LEX nr 1783194).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w postanowieniu.